

Het Zijper Landschap

Beschermen van de menselijke belevingswaarde van onze leefomgeving

Postbus 8 1755 ZG Petten
NL12 INGB 0007 7238 17

www.hzl.nl
0226 381287

Natura 2000 en stikstof

De Natura 2000-gebieden in Noord-Holland maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie. Deze gebieden zijn door Nederland en de andere Europese lidstaten aangewezen om de achteruitgang van verscheidenheid aan dier- en plantsoorten (de biodiversiteit) te keren. Deze bijzondere natuurgebieden herbergen een groot aantal bijzondere soorten en levensgemeenschappen. Verschillende hiervan hebben een zwaartepunt in de provincie Noord-Holland en zijn op Europese schaal bedreigd. De Nederlandse duinen zijn binnen Europa bijzonder omdat het een groot aaneengesloten gebied is met van oorsprong duinvalleien en ongereptheid. Binnen het internationale natuurbeleid bezit Noord-Holland daarom een grote verantwoordelijkheid voor het behoud en beheer van deze zeldzame soorten en levensgemeenschappen. Een van die gebieden is: 'Zwanenwater en Pettemerduinen', een Vogel- en Habitatrichtlijngebied. De Pettemerduinen zijn alleen 'Habitatrichtlijngebied'. De Habitatrichtlijn richt zich op de bescherming van levensgemeenschappen (habitats) en bijzondere soorten. Voor sommige habitattypen is een extra beschermingsinspanning vereist, deze habitattypen zijn **prioritair**. Nederland heeft daar speciale verantwoordelijkheid voor. In de Pettemerduinen komen twee prioritaire soorten voor, namelijk **Grijze Duinen** en **Duinheiden met kraaihei**. Deze twee prioritaire soorten zijn zeer gevoelig voor stikstof. De hoogste stikstofdepositie (neerslag) vindt plaats in het zuidelijke deel van de Pettemerduinen met waarden boven de 1500 molN/ha/jaar. De gevoeligheid van de soort komt tot uitdrukking in de zogenaamde 'kritische depositiewaarden' (KDW). Voor de Grijze duinen-kalkarm is de KDW 714 molN/ha/jaar, voor de Duinheide met kraaihei 1071 molN/ha/jaar. (zie voor gegevens: 085 Zwanenwater-Pettemerduinen, Gebiedsanalyse, Royal HaskoningDHV 17 november 2015 BD2825-103). Het zal eenieder duidelijk zijn dat projecten in de buurt van Petten, die extra stikstof genereren, de prioritaire soorten en levensgemeenschappen extra zullen schaden. Daarom heeft HZL bezwaar aangetekend bij de Raad van State tegen het bestemmingsplan Kustzone Petten. Dit bezwaar wordt eind 2016, begin 2017 door de Raad van State behandeld. Een belangrijk onderwerp wordt de vraag of het Programma Aanpak Stikstof (PAS) wel gebruikt mag worden.

De penningmeester verzoekt enkele leden hun contributie voor 2016 alsnog binnenkort over te maken naar NL12INGB0007723817, zodat er geen herinneringen hoeven te worden verstuurd.

Onderzoek Bestrijdingsmiddelen

Het 'Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden' (OBO) is in volle gang. De eerste metingen van bespuitingen in de bollenteelt hebben inmiddels plaatsgevonden. Dat betekent dat er genoeg telers en omwonenden meewerken aan het onderzoek. Op welke locaties metingen worden verricht, is vertrouwelijk. Op deze manier wordt de privacy van deelnemende telers zo goed mogelijk gewaarborgd en worden de metingen niet verstoord. Ook de experimenten op de proefboerderij en het laboratoriumonderzoek met vrijwilligers zijn in het voorjaar van start gegaan. Er worden nog meer metingen op verschillende locaties en in andere seizoenen uitgevoerd. Bij het uitvoeren, analyseren, interpreteren en communiceren van de metingen komt veel kijken. Het zal dus nog even duren voordat resultaten beschikbaar komen. Het onderzoek consortium heeft ongeveer 45 stoffen geselecteerd om te meten in de leefomgeving. Deze stoffen worden vaak gebruikt in de bollenteelt, met name in de tulpen- en lelieteelt. Dit geeft inzicht in waar omwonenden in hun omgeving aan worden blootgesteld. Naast het meten van stoffen in de omgeving worden ook stoffen in de urine van omwonenden gemeten. Daarbij is het van belang dat de stoffen daadwerkelijk gebruikt worden door telers. Het consortium heeft daarom een voorlopige lijst opgesteld van acht stoffen die hiervoor in aanmerking komen. Het is niet mogelijk om alle bekende stoffen in één keer te meten. Dat is ook niet nodig. Met de gegevens kan het consortium uiteindelijk met modellen (berekeningen) voor allerlei stoffen en situaties de blootstelling in beeld brengen. Aldus de nieuwsbrief juni 2016 van het RIVM.

Bijzonder Zijpe

Op 19 november 1421 brak een bijzonder zware noordwesterstorm uit, gevolgd door een zeer hoge vloed, de Sint Elisabeth-vloed. Deze vloed leidde tot verwoestingen en overstromingen in westelijk Nederland. In het gebied van de Zijpe werd een kuststrook van duinen en een achterliggende smalle strook bos weggevaagd, het Hontsbos. Latere stormen zetten het sloopwerk voort. Bij vloed drong het water via diverse zeegaten zoals der Sipe (=geul) naar binnen, bij eb vloede het weer weg, zand en klei achterlatend. Reeds voor de bouw van de Hondsbossche Zeewering ging men zich beschermen tegen het binnenstromende water. De voormalige gemeente Zijpe is geheel omringd door dijken, die door latere ontwikkelingen hun functie verloren hebben, de zgn. relict dijken. Dit gebied noemde men een bedijking en is als prototype te beschouwen voor de latere inpolderingen zoals de Beemster. Na afsluiting bleef een gebied van nollen, zand, klei en geulen achter. Dit gebied werd in 1597 verkaveld. De kavels werden aangeduid met letters van het alfabet. Dat is sindsdien niet veranderd. De vruchtbare klei en de zandgronden werden zo eerlijk mogelijk verdeeld. Afwateringssloten en de Grote Sloot werden gegraven. Langs de Grote Sloot kwamen 22 watermolens voor beheersing van het waterpeil. Als met de zuidwesterwinden regenwolken kwamen binnendrijven, deden de molens geruisloos hun werk. De Grote Sloot loosde haar water bij Oudesluis in de Zuiderzee. Later kwam er een tweede sluis bij het Noordhollands Kanaal: de Zijper sluis. Naast deze sluis staat een balkenboet. Bij hevige storm liet men deze balken zakken in daarvoor aangebrachte sleuven voor de sluis. Bijna vier eeuwen hebben de molens gedraaid. Toen kwamen de elektrische- en dieselmotoren die het pompen van water overnamen.

